

De vrijetijdsbesteding van jongeren met en zonder migratieachtergrond en de rol van de woonomgeving

Annelore Van der Eecken, Robin
Kemper, Ilse Derluyn & Lieve Bradt
JeugdOnderzoeksPlatform
Universiteit Gent

Inleiding

- Belang van georganiseerde vrijetijdsdeelname
 - omwille van ‘ontwikkelingsvoordelen’
- Ongelijke vrijetijdsdeelname
 - Kwetsbare jongeren, zoals jongeren met migratieachtergrond, ondervertegenwoordigd
- Problematisering van deze non-participatie
- Focus op toeleiding
 - Zonder rekening te houden met de context waarin de vrijetijdsbesteding ingevuld wordt

Introductie

- Echter: vrijetijdsinvulling hangt nauw samen met de woonomgeving, in het bijzonder bij jongeren met migratieachtergrond:
 - Vaker woonachtig in achtergestelde buurten
 - Ongelijke toegang tot vrijetijds mogelijkheden
 - Aanwezigheid van 'omgevingsgevaren'

Onderzoeksvragen

- Welke rol speelt het hebben van een migratieachtergrond in de vrijetijdsbesteding van jongeren?
- Welke rol spelen buurtkenmerken in de vrijetijdsbesteding van jongeren met en zonder migratieachtergrond?

Methode

- Data verzameld door het JeugdOnderzoeksPlatform
- JOP-schoolmonitor 2013
 - 6,757 secundaire school studenten

Methode

- Variabelen
 - Afhankelijke variabelen:
 - Georganiseerde vrijetijdsbesteding
 - Ongeorganiseerde vrijetijdsbesteding
 - Onafhankelijke variabelen
 - Socio-demografische kenmerken, o.a. migratieachtergrond
 - Buurtgerelateerde kenmerken

Sample

Geslacht	
Jongen	3443 (50.9%)
Meisje	3315 (49.1%)
Leeftijd	
Gemiddelde	16.08
SD	1.98
Familiecontext	
Éénoudergezin	1865 (28.3%)
Tweeoudergezin	4729 (71.7%)
Hoogste opleidingsniveau ouders	
Lager of secundair onderwijs	2071 (39.6%)
Hoger onderwijs	3157 (60.4%)
Subjectieve beleving van de financiële situatie	4.75 (1.04)
Migratieachtergrond	
Zonder migratieachtergrond	3945 (59.1%)
Met migratieachtergrond	2733 (40.9%)

Sample

Woonplaats

Stedelijke omgeving	4345 (65.2%)
Landelijke omgeving	2320 (34.8%)
Angst voor criminaliteit in de publieke ruimte (gemiddelde)	16.14
Perceptie overlast (gemiddelde)	27.93
Sociale cohesie (gemiddelde)	62.11

Buurtdiversiteit

Buurt met bijna allemaal of vooral mensen van Belgische afkomst	4737 (71.2%)
Een gemengde buurt	1001 (15.0%)
Buurt met bijna geen of weinig mensen van Belgische afkomst	919 (13.8%)

Resultaten: georganiseerde vrije tijd (logistische multilevel regressieanalyse)

	Sociale verenigingen	Doelgroep- gerichte verenigingen	Jeugd- verenigingen	Cultuur- verenigingen	Sport verenigingen
Onafhankelijke variabelen					
Migratieachtergrond (ref.cat.=persoon zonder migratieachtergrond)	1.37	1.51***	-0.45**	0.10	-0.24
Woonplaats (ref.cat.=landelijke omgeving)	0.32	0.51	0.33	0.26	0.09
Angst voor criminaliteit in de publieke ruimte	0.01	-0.0004	0.01	0.01***	0.003
Perceptie overlast	-0.003	0.004	0.003	0.002	0.003
Sociale cohesie	0.01	0.01	0.01***	-0.001	0.007
Buurt diversiteit (ref.cat.= gemengde buurt)					
buurt met vooral mensen van Belgische afkomst	0.36	-0.56**	0.02	0.38	0.14
Een buurt met sommige mensen van Belgische afkomst	0.33	-0.21	-0.08	-0.15	-0.26
Migratieachtergrond* woonplaats	-0.07	-0.04	-0.58	-1.25***	-0.36
Samenvattende gegevens					
N	2569	2569	2569	2569	2569

Resultaten: ongeorganiseerde vrije tijd (lineaire multilevel regressieanalyse)

	Cultuur	Vrienden	Familie	Scherf	Sport
Onafhankelijke variabelen					
Migratieachtergrond (ref.cat.=persoon zonder migratieachtergrond)	2.19**	0.001	0.41	-2.68**	0.08
Woonplaats (ref.cat.=landelijke omgeving)	2.04	1.64	0.40	1.01	-0.42
Angst voor criminaliteit in de publieke ruimte	0.09***	0.09**	0.03	0.10**	0.07
Perceptie overlast	0.01	0.02	0.02	-0.01	0.05**
Sociale cohesie	0.09***	0.20***	0.21***	0.12***	0.22***
Buurt diversiteit (ref.cat.= een gemengde buurt)					
Een buurt met vooral mensen van Belgische afkomst	-0.10	-1.47	-1.62	-1.36	-0.57
Een buurt met sommige mensen van Belgische afkomst	-0.24	0.66	-2.33	0.40	-0.67
Migratieachtergrond* woonplaats	-2.39	-3.92	1.01	-1.24	-1.90
Samenvattende gegevens					
N	2569	2569	2569	2569	2569

Discussie

- Er zijn verschillen in de vrijetijdsbesteding van jongeren met en zonder migratieachtergrond:
jongeren met migratieachtergrond
 - Nemen vaker deel aan doelgroepenverenigingen
 - Nemen minder vaak deel aan jeugdverenigingen

Discussie

- De woonbuurt speelt een rol in de het verklaren van verschillen in vrijetijdsbesteding van jongeren, met name
 - Angst voor criminaliteit
 - Activiteiten in een veilige afgeschermdde omgeving en activiteiten in aanwezigheid van vrienden?
 - Sociale cohesie
 - Fijn om in de nabije woonomgeving te vertoeven?
 - Groter aanbod aan vrijetijdsactiviteiten?
 - Grotere spreiding van informatie over geplande activiteiten?

Discussie

- Onze studie roept vragen op bij het huidige toegankelijkheidsdiscours:
 - Kwetsbare jongeren verantwoordelijk voor hun non-participatie?
 - Belang van de context (woonomgeving)?
- → Non-participatie: een gevolg in plaats van een oorzaak van sociale uitsluiting!

Discussie

- Belang van aanpak van structurele problemen in bepaalde woonomgevingen
 - Initiatieven tot behoud en versterken van sociale cohesie?
 - Initiatieven om het veiligheidsgevoel in de publieke ruimte te verhogen?
- → GEEN toeleidingsstrategieën, WEL pogingen tot het wegwerken van structurele uitsluitingsmechanismen

Vragen?

Annelore Van der Eecken

JeugdOnderzoeksPlatform

Universiteit Gent

Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek

Annelore.Vandereecken@ugent.be

www.jeugdonderzoeksplatform.be